

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Caput 13. De Impedimento affinitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

Seet. I. De Imped. Matr. Recep. Senten. 2 of

69
Non erit
publica honestas
ante conditionis
eventum. Vnde valebit Matrimonium initum cum
forore eius sponse, conditione nondum ex-
istente. Quia cum conditio suspendat consen-
sum vique ad eius adventum antequam im-
pleatur sponsalia non sunt valida ex defectu
consensus. Quod intelligo, quando conditio est
de futuro, si enim conditio est de presenti, aut
de preterito, oritur statim impedimentum pu-
blicæ honestatis, si verè extent conditiones.
Henriquez lib. 1. cap. 10. num. 2. Rodrig. cap.
23. num. 3. Sotus in 4. dist. 41. qu. 1. art. 2. Sanch.
l. 7. d. 69.

70
Sicut ex sponsalibus de futuro confurgit
publica honestas matrimonium dirimens cum
consanguineis in primo gradu; à fortiori con-
furgit ex Matrimonio rato, quod fortius est
vinculum, & maiorem importat coniunctio-
nem. Hoc autem impedimentum honestatis ex
Matrimonio rato vique ad quartum gradum
extenditur. Vnde vir mortua vxore ante con-
summatum Matrimonium, non potest ducere
consanguineam vique ad quartum gradum. Sic
Pius V. in Motu proprio, Ad Romanum spectat,
declaravit. Reginald. libr. 31. numer. 128.
Filliuc. tractat. 10. part. 2. numer. 223. San-
chez lib. 7. dub. 70. num. 16. Valent. tom. 4. d. 10.
qu. 5. punct. 1.

71
Oritur hoc impedimentum publicæ hone-
statis ex Matrimonio rato irritò quacumque
ex causa, modo non sit ex defectu consensus.
Quia à iure antiquo recedendum non est, nisi
quatenus decernitur iure nouo: sed iure anti-
quo confurgebat hoc impedimentum ex Ma-
trimonio inualido, modo non esset inualidum
defectu consensus: ergo. Sic etiam habetur ex
Sacrorum Cardinalium declaratione. Monue-
rim tamen, ex Matrimonio rato inualido non
induci publicæ honestatis impedimentum dis-
soluens priora sponsalia valida. Quia publica
honestas superueniens sponsalibus non dissol-
uit illa, sicut dirimunt cetera impedimenta
sponsalibus superuenientia. Henriquez lib. 12.

72
Ex Matrimonio autem rato conditionato,
condicione de futuro suspendente consensus,
ante conditionis impletionem non oritur. Quia
ante eam neque habet vim Matrimonij
absoluti neque sponsalium absolutorum. Iusti-
tia autem publicæ honestatis non oritur nisi
ex sponsalibus dicto modo absolutis, ac proin-
de nisi ex Matrimonio absoluto, etiam consue-
tudine desumpta ab exemplo sponsalium. Ori-
tur verò ex Matrimonio conditionato post
impletionem conditionis. Quia tunc habet ve-
ram Matrimonij perfecti rationem, vel quia
habet rationem sponsalium, nonnulli opinan-
tur. Doctores citati.

cap. 10. num. 2. Bonacin. hic. quest. 3. pun. 11. x. 11.
& 21. Sanch. lib. 7. dub. 70. num. 5. Nauar. cap. 22.
num. 57.

73
Te Affinitas definitur: Propinqui-
tas personarum procedens ex car-
nali copula licita, vel illicita, omni-
bus gradibus parentela. Eius gradus an-
te nuptias sicut consanguinitatis
gradus. Quia quoto gradu quis consanguini-
us est viro, vel feminae cognatae, eodem est
affinis feminae, & viro. Mensurantur autem
gradus inter affines iuxta consanguinitatis
gradus. Vnde linea affinitatis est duplex, sicut,
& consanguinitatis: quædam est recta ascen-
dendum, & descendendum: ascendentes sunt
socer, vitricus, nonerca: descendentes sunt ge-
ner, nurus, priuignus, & priuigna. Alia verò est
linea transversa, nam alteri linee sunt affines
in eodem gradu linee transversæ. D. Thom.
in 4. dist. 41. articuli. 2. question. 1. Filliuc. tractat.
10. part. 2. numer. 206. Reginald. libr. 31. nu-
mer. 145. Sanchez lib. 7. dub. 64. Nauar. cap. 22.
num. 42.

74
Ad affinitatem contrahendam, requiritur
copula perfecta, in qua virile semen intra vas
feminae recipiatur: ex sola namque vasis fe-
minei penetratione, non emisso intra virili se-
mine, non oritur affinitas. Quia tota ratio, ob
quam ex copula oritur affinitas est, quod per
eam vir, & femina vna caro efficiantur: at non
efficiuntur vna caro nisi per copulam perfe-
ctam, ac sufficientem ad prolis generationem,
qualis est illa sola, in qua virile semen intra
vas femineum recipitur, siue fiat matrice fe-
mineæ semen attrahente, siue demonis mini-
sterio, siue quacumque arte, siue casu, siue spon-
te, siue vi absque vasis etiam penetratione.
Quia id ad prolis generationem sufficit. Cap.
Fraternitas 36. question. 10. Filliuc. tractat. 10.
part. 2. numer. 208. Reginald. libr. 31. numer. 147.
Gutier. cap. 87. num. 15. Nauar. cap. 22. nu. 42. Sanch.
hic. num. 13.

75
Non contrahitur affinitas ex copula, in
qua sola femina seminat. Quia ea sola non
satis est ad prolis generationem. Nec ex qua-
cumque extra vas legitimam pollutione, ne-
nante semi-
que

CAPVT XIII.

De Impedimento Affinitatis.

76
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

77
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

78
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

79
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

80
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

81
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

82
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

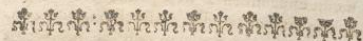
83
Quid sit affi-
nitas quomodo
mensuretur
gradus
de vna linea
recta, &
transversa.

na, si vir non que ex spado num congressu; quia semen proli-
ficans non emittunt. Neque ex copula sodomica; quia ex ea sequi generatio non potest.
Neque ex copula habita cum muliere mortua. Non est autem necessum ad affinitatem contrahendam, utrumque coniugem semen emit-
tere, sed sufficit, utrum intra vas femineum se-
minare. Quia iuxta receptiorem sententiam, ea
est copula perfecta, & sufficiens ad generatio-
nem, subindeque ad affinitatem ineundam. Bo-
nacin. hic, quaest. 1. punct. 1. numer. 12. Sanch.
lib. 7. dub. 64. a numer. 10. Rodriguez part. 1. cap.
22. numer. 1. Syluest. verb. Matrimonium, qua-
est. 15.

76 Affinitas contracta ex copula licita, seu con-
iugali saltem iure Ecclesiastico dirimit Matrimo-
nium usque ad quartum gradum: copula
vero ex illicita dirimit tantummodo usque ad
secundum gradum inclusivè. Vnde coniuges
non possunt valide matrimonium inire cum
consanguineis sui coniugis usque ad quartum
gradum inclusivè. Ille autem, qui fornicatus
est cum aliqua potest matrimonium contra-
here cum eius consanguinea in tertio, vel
quarto gradu. Sic in Tridentino sess. 24. cap. 4.
hæc affinitas est restricta. At in cap. Non debet,
de consanguin. & affin. restricta est solum usque
ad quartum. Vnde aliquibus videtur hoc im-
pedimentum dirimere in tertio gradu eis in
locis, ubi Concilium non est receptum. At
ex receptori sententia asseruerim, nec in
quarto, nec in tertio gradibus dirimere.
Quia in lege derogatoria alterius legis quid
prohibentis, aut irritantis, non requiritur pro-
mulgatio ita solemnis, seu in singulis Provin-
ciis, sed regulariter sufficit facta in Curia, vel
in Concilio nam promulgatio Romana, quæ
ad onera non est sola sufficiens: ad tollenda
onera sufficiens est. Zypæus in consultat. canon.
lib. 4. tit. de cognat. spirit. consult. 1. & tanquam
probabilem admittunt. Præp. 1. 2. quest. 95.
d. 1. dub. 7. Diana p. 6. tract. 8. resol. 26. Malder. 1.
2. q. 90. art. 4. dub. 2.

77 Affinitas, Matrimonio contracto superue-
niens, ut accidit, quando quis post coniugium
initum copulam habet cum suæ vxoris con-
sanguinea in primo, aut secundo gradu: dupli-
cem parit effectum. Primus est, ut coniux,
qui incestum commisit, non possit ab vxore
debitam petere. Priuatur enim iure petendi,
licet reddere teneatur alteri postulanti. Quia
par non est, ut coniux innocens damnum pa-
tiatur ob culpam delinquentis. Secundus effe-
ctus est, ut coniux nocens non possit alium
coniugem ducere, mortuo illo, quem de præ-
senti habet. Ad hanc autem pœnam priuatio-
nis iuris petendi debiti non requiritur senten-
tia Iudicis, sed ipso facto incurritur. cap. 1. de eo,
qui cognouit. Gutierrez cap. 87. nu. 2. & 6. Sanch.
l. 7. d. 15. Azor. 3. pl. 3. cap. 20. Reginald. libr. 3. i.
num. 294.

78 Denique in Iure pœna excommunicationis
ipso facto incurrenda est constituta contra
eos, qui scienter in gradibus affinitatis, & con-
sanguinitatis ab Ecclesia prohibitis contrahe-
re audent. Clement. unica, de consanguin. Sylui.
in Supplem. qu. 55. art. 9.

CAPVT XIV.

De Impedimento Impotentia.

IMPOTENTIA coeundi est impedi-
mentum dirimens Matrimonium: im-
potentia inquam perpetua naturalis,
aut accidentalis ad copulam naturalem per-
fectam. Illa autem dicitur impotentia perpetua
coeundi, quæ nequit arte humana, aut sine
probabili animæ, aut corporis periculo remo-
ueri. Potest configere hæc impotentia ex vi-
ri frigidityte, aut ex feminae arctitudine tan-
quam ex causa intrinseca, & naturali. Ex causa
vero accidentali extrinseca etiam configit
hoc impedimentum: verbi gratia, si ex malefi-
cio, quod utrique sexui commune est, aut ex
castratione, quæ viris est peculiaris. Præterea
impotentia quedam est perpetua, quedam
temporalis: verum impotentia perpetua quæ-
dam est absoluta respectu omnium, quedam
verò respectiva respectu huius, vel illius. Dicitur
Thomas in 4. dist. 14. Navar. cap. 22. numer. 19.
Sanchez lib. 7. dub. 92. numer. 1. Filiuc. tract. 10.
part. 2. num. 61. Henriquez lib. 1. cap. 7. Sylui.
in Supplem. quaest. 8. artic. 1. quaest. 1.
ex cap. Fraternitatis, de frigid. & male-
ficiat.

Impotentia perpetua coeundi Matrimo-
nium antecedens illud dirimit, non solum iure
Ecclesiastico, verum iure naturæ, ex quacum-
que causa proveniat. Quia ad valorem Matrimo-
nij requiritur, ut coniuges possint fieri vna
caro: sed cum impotentia perpetua non pos-
sunt vna caro fieri: ergo. Impotentia verò tem-
poralis matrimonium non dirimit, excepta im-
potentia ratione ætatis, quando nempe coniu-
gium celebratum fuit inter impuberes non-
dum aptos ad generationem. Quia ius Eccle-
siasticum cap. Continebatur, & cap. Ex literis, de
despons. impub. Matrimonium impuberum irri-
tat, quamvis impotentia eorum sit temporalis,
quod in alia impotentia temporalis minime
statuit. Impotentia autem perpetua Matrimo-
nio superueniens siue rato, siue consummato
illud non dirimit. Reginald. libr. 31. numer. 99.
Coninch d. 31. num. 77. Sanchez l. 7. d. 92. nu. 2.
Bonacin. hic, q. 3. punct. 13. num. 12. Gutier. cap. 112.
num. 2.

Impotentia ex parte feminae vocatur Ar-
ctitudo, quæ si tanta sit, ut semen recipere intra
vas non possit, irritat Matrimonium. Porro hæc
impotentia potest esse perpetua respectu vnus,
quæ alterius respectu non erit: verbi gratia,
quando femina est arcta vni, & non alteri,
nec est vllum remedium, quo reddatur apta
priori: & quidem respectu huius circa quem
est impotentia perpetua, Matrimonium diri-
mit. Tunc autem perpetua censetur, quan-
do nulla humana arte absque corporali pe-
riculo, vel absque peccato potest remo-
ueri